

Marin Soresku

Marin SORESKU, jedan je od vodećih rumunskih pesnika najmlađe generacije. Rođen je 1936. godine. Do sada je objavio tri knjige: SAM MEDU PESNICIMA, parodije (1964) POEME (1965, nagrada Saveza rumunskih pisaca) i SMRT ČASOVNIKA, pesme (1966). Ovah dana očekuje se njegova četvrta knjiga pesama DON KIHO-TOVA MLADOST.

Soresku važi za pesnika strastvene ljubavi prema zemlji i vasioni. Izraz mu je jednostavan kao govor lekarske dijagnoze, pa se u tom smislu smatra pravim hirugom rumunske moderne poezije. On je istovremeno entuzijast, senzibilna i emotivno-meditativna priroda, znači romantičar široke skale. Soresku se služi jednim prostim postupkom koji je svojstven samo spontanim talentima. Kako je primetio poznati rumunski literat George Kalinesku, poetski postupak Marina Soresku sastoji se u nalaženju sasvim originalne tačke gledišta koja omogućava da se „jeje namešta onako kako je to činio Kolumbo, probušujući ga sa steroidalne strane i dajući mu, zatim, potrebnu stabilnost“, čime i najčudnovatije i najfantastičnije vizije i perspektive poprimaju sasvim normalne dimenzije i mogu se izraziti najprostijim jezikom.

SHAKESPEARE

Shakespeare je stvorio svet za sedam dana.

Prvog je dana stvorio nebo, planine i duševne provalije. Drugog je dana stvorio reke, mora, okeane I ostala osećanja —

Te ih podari Hamletu, Juliju Caesaru, Antoniju, Kleopatri i Ofeliji, Zatim Othellu i drugima, Da njima vladaju, oni i njihovi potomci, Vo vekle vekov.

Trećeg je dana skupio sve ljude

I naučio ih ukusima:

Ukusu sreće, ukusu ljubavi, ukusu beznađežnosti,

Ukusu ljubomore, ukusu pobede i tako dalje,

Dok nisu iscrpeni svi ukusi.

Pa su onda stigli neki pojedinci koji su zakasnili.

Stvaralac ih utešno pogladi po glavi

I reče im da im drugo ne preostaje nego da se prihvate

Književne kritike

I da mu delo poriču.

Četvrti i peti dan je posvetio smehu.

Pustio je klovnove

Da se tumbe isprevrću,

I pružio priliku kraljevima, carevima

I drugim nesrećnicima da se razonode.

Šestog je dana rešio neka pitanja administrativne prirode:

Organizovao je jednu oluju,

I naučio kralja Leara

Kako to treba da nosi krunu od slame.

Ostade još nešto otpadaka od stvaranja sveta

I njima je stvorio Richarda III-eg.

Sedmog je dana pogledao ima li još nešto da stvori.

Direktori pozorišta preplaviše zemlju plakativima,

I Shakespeare pomisli da je nakon toliko truda

Zasluzio da pogleda i on neku predstavu.

Ali je najpre, pošto je bio bezмерно premoren,

Otišao da malo umire.

UGLEDAH SVETLOST...

Ugledah svetlost na zemlji,
Pa se i ja rodih
Da vidim šta mi radite.

Kako sa zdravljani Jeste li junaci!
Nemam vremena da slušam odgovore,
Jedva stižem da pitanja postavim.

A sviđa mi se ovde.
Toplo je i lepo,
I foliko je svetla
Da trava raste.

A ona se devojka, eno,
U mene dušom zagledala...
Ne, draga, nemoj se deranzirati da me voliš.
Jednom ću se crnom kafom, ipak, poslužiti
Iz tvoje ruke.
Jer volim što znaš da je praviš
Gorku.

KROZ STAKLENO OKO

Riba koju je uhvatio Santiago
Beše vrlo stara i imaeše jedno stakleno oko
Kojim više ne mogaše ugledati ništa novo,
Do same stare i već ranije viđene stvari.

Kad su se približile ajkule.
Riba je Santiagu rekla:
Ti drži samo dobro kormilo, jer ja ću već znati
[da ih najurim

Mrdajući samo repom.

Ali su je ajkule počele žderati
Iz onog dela sa staklenim okom
I riba ih ne mogaše videti,
Jer do tada je ajkule još nijednom
Nisu pojele.

SUJEVERJE

Moja se mačka umiva
Levom šapom,
Opet će nas zapasti kakav rat.

Jer, to sam primetio,
Gadgod se umiva
Levom šapom,
Osetno raste međunarodna
Zalegnutost.

Kako li ona vidi
Svih pet kontinenta?
Možda se nastanila
U zenicama njenih očiju
Sveštenica-proročica Pitija,
Ona koja ti zna da predskazuje
Celu celatu istoriju
Bez ikakve interpunkcije?

Dođe mi da zaplačem
Kad pomislim da ja
I nebo sa dušama koje sam na leđa
Privezao
Zavisimo, u krajnjoj liniji,
Od hireva jedne mačke!

Beži te miševu hvataj,
I ne razbukli mi
Sveleske ratove,
Đavo te odneo,
Smrdljivice!

Preveo:

Julian Rista BUGARIJU

BOLEST

Doktore, osećam nešto smrtonosno
Ovde u predelu moga bića.
Bole me svi organi,
Danju me boli sunce,
A noću mesec i zvezde.

Počeo me je probadati jedan oblak na nebu
Koga sve dotle ni primetio nisam
I svakog se jutro budim
Sa nekim osećajem zime.

Uzalud sam uzimao raznorazne lekove,
Mrzeo i voleo, naučio da čitam
I čak pročitao nekakve knjige,
Razgovarao s ljudima i razmišljao,
Bio dobar i bio lep...

Sve to nije imalo nikakvog efekta, doktore,
A potrošio sam još i grdan novac.
Ja mislim da sam se smrtno razboleo
Jednoga dana
Kada se rodih.

ISTRAJANJE

Gledaću u travu
Doklegod ne postignem
Titulu doktora trave.

Gledaću u oblake
Doklegod ne postanem
Dobitnik nebeske nagrade.

Prolaziću pored dima
Doklegod dim, od sramote,
Ne bude se ponovo rasplamsao
Kao u početku.

Prolaziću pored svih stvari
Doklegod me sve stvari
Ne budu poznavale.